

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/514/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3812211386
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Lichnerová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3812211386.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa D. H. N., s.r.o. so sídlom G., K. 5, F.: XX XXX XXX, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Y. H., s.r.o., so sídlom G., K. 5, proti odporcovi K. H., bytom K., J.. Sv. U. 354/9, zastúpeného JUDr. M. U., advokátom so sídlom X., J. H. X/A, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu Združenie na ochranu občana spotrebiteľa E., so sídlom K., I. XX, zastúpeného JUDr. M. U., advokátom so sídlom X., J. H. X/A, o zaplatenie 2915,01 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa, odporcu a vedľajšieho účastníka proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 16. januára 2014, č.k. 11C/304/2012-158 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 2.915,01 eur s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 46,27 eur od 21.07.2008 do zaplatenia, 8,5 % ročne zo sumy 46,27 eur od 21.08.2008 do zaplatenia, 8,5 % ročne zo sumy 46,27 eur od 21.09.2008 do zaplatenia, 8,5 % ročne zo sumy 46,27 eur od 21.10.2008 do zaplatenia, 6,5 % ročne zo sumy 46,27 eur od 21.11.2008 do zaplatenia, 5 % ročne zo sumy 46,27 eur od 21.12.2008 do zaplatenia, 10 % ročne zo sumy 46,27 eur od 21.01.2009 do zaplatenia, 10 % ročne zo sumy 46,27 eur od 21.02.2009 do zaplatenia, 9,5 % ročne zo sumy 46,27 eur od 21.03.2009 do zaplatenia, 9,25 % ročne zo sumy 46,27 eur od 21.04.2009 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 46,27 eur od 21.05.2009 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 46,27 eur od 21.06.2009 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 46,27 eur od 21.07.2009 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 46,27 eur od 21.08.2009 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 46,27 eur od 21.09.2009 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 46,27 eur od 21.10.2009 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 46,27 eur od 21.11.2009 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 46,27 eur od 21.12.2009 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 46,27 eur od 21.01.2010 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 46,27 eur od 21.02.2010 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 46,27 eur od 21.03.2010 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 46,27 eur od 21.04.2010 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 46,27 eur od 21.05.2010 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 46,27 eur od 21.06.2010 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 46,27 eur od 21.07.2010 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 46,27 eur od 21.08.2010 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 46,27 eur od 21.09.2010 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 46,27 eur od 21.10.2010 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 46,27 eur od 21.11.2010 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 46,27 eur od 21.12.2010 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 46,27 eur od 21.01.2011 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 46,27 eur od 21.02.2011 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 46,27 eur od 21.03.2011 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 46,27 eur od 21.04.2011 do zaplatenia, 9 % ročne zo sumy 1.341,83 eur od 21.05.2011 do zaplatenia a nahradiť navrhovateľovi trovy konania v sume 1103,41,- eur na účet advokátskej kancelárie Y. H. s.r.o., a to v mesačných splátkach po 100 eur od mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti tohto rozsudku, vždy do 15-teho dňa každého mesiaca až do zaplatenia, pod stratou výhody splátok. Vychádzal zo zistenia, že Slovenská sporiteľňa, a.s. ako veriteľ a odporca uzavreli dňa 28.05.2007 zmluvu, na základe ktorej bol odporcovi poskytnutý úver vo výške 70.000,-Sk, pri úrokovej sadzbe 12,35 % ročne, poplatku za poskytnutie úveru 1400,- Sk, ktorý sa odporca spolu s dohodnutým úrokom zaviazal vrátiť v pravidelných

mesačných splátkach vo výške 1.394,- Sk mesačne, splatných vždy do 20. dňa mesiaca, pri splatnosti prvej splátky dňa 20.06.2007 a poslednej dňa 20.09.2013. Vo všeobecných obchodných podmienkach bolo v bode 7.6.1. uvedené, že banka je oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, t.j. požadovať splatenie pohľadávky zo zmluvy o úvere a klient je povinný splatiť pohľadávku zo zmluvy o úvere v lehote, ktorú banka určí v oznámení o mimoriadnej splatnosti. Vo všeobecných podmienkach bolo v bode 7.4.4. uvedené, že pokiaľ je klient v omeškaní so splácaním úveru alebo jednotlivých splátok úveru, je povinný zaplatiť okrem úrokov z úveru tiež úroky z omeškania z dlžnej čiastky. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 24.03.2011 bola pohľadávka voči odporcovi postúpená navrhovateľovi, ktorý sa stal v konaní aktívne legitimovaným účastníkom. Konštatoval, že právny predchodca navrhovateľa s odporcom uzavrel zmluvu, v ktorej bolo uvedené, že sa uzaviera ako zmluva o úvere podľa § 497 Obchodného zákonníka. Okrem tohto právneho posúdenia právneho úkonu medzi účastníkmi, ktorým súd zásadne viazaný nie je, je z tohto dojednanie účastníkov zrejme ich vôľou podriaďiť svoj právny vzťah podľa § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka pod ustanovenia Obchodného zákonníka. Súd uvedené dojednanie o voľbe Obchodného zákonníka na právny vzťah účastníkov posúdil ako platné, keďže nebolo v rozpore so žiadnym ustanovením zákona, či skôr deklarovalo právny stav, podľa ktorého treba zmluvu posúdiť ako absolútny obchod. Zo zmluvy uzavretej medzi účastníkmi bolo zrejme, že vôľou právneho predchodcu navrhovateľa bolo poskytnúť za odplatu peňažné prostriedky odporcovi, pričom vôľou odporcu bolo takto poskytnuté peňažné prostriedky prijať a zaplatiť za ne dohodnutú odplatu vo forme úroku. Preto je zrejme, že dojednanie účastníkov obsahovali všetky nevyhnutné prvky zmluvy o úvere, podľa ktorej sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. Preto v prípade účastníkov bola nepochybné uzavretá zmluva o úvere podľa § 497 Obchodného zákonníka. Bolo vylúčené posúdenie zmluvy medzi účastníkmi ako zmluvy o pôžičke podľa Občianskeho zákonníka, keďže peňažné prostriedky boli právnym predchodcom navrhovateľa odporcovi poskytnuté na základe predchádzajúcej predzmluvnej žiadosti odporcu so zrejmovou vôľou oboch zmluvných strán, ktorá spočívala v tom, že odporca navrhovateľovi za poskytnutie finančných prostriedkov zaplatí úrok. Zmluva medzi účastníkmi konania mala zrejme konsenzuálny a nie reálny charakter, ako tomu je v prípade uzavretia zmluvy o pôžičke. Inak povedané zmluvný vzťah medzi účastníkmi nebol založený tým, že navrhovateľ reálne odovzdal peniaze, ale tým, že sa stretla vôľa účastníkov uzavrieť zmluvu za určitých podmienok. Posúdenie zmluvy ako zmluvy o úvere, na ktorú sa vzťahuje Obchodný zákonník vyplýva aj z nepochybného úmyslu zákonodarcu posudzovať zmluvy týkajúce sa úverových vzťahov podľa Obchodného zákonníka, ktorý v § 261 ods. 3 písm. d) a e) Obchodného zákonníka konštruje zmluvy týkajúce sa úverov a rôznych iných peňažných vzťahov ako absolútne obchody. Okrem Obchodného zákonníka sa na vzťah účastníkov vzťahujú aj ustanovenia zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, pričom spotrebiteľský úver nemožno považovať za samostatný zmluvný typ, čo vyplýva z § 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorého spotrebiteľským úverom sa rozumie dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme. Z toho ustanovenia je zrejme, že zákon o spotrebiteľských úveroch nekonštituuje vo svojich ustanoveniach osobitný zmluvný typ spotrebiteľského úveru, ale vytvára právny rámec pre všetky zmluvné typy, či už podľa Občianskeho alebo Obchodného zákonníka, ktorých podstatou je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov v akejkoľvek právnej forme. Pod právnou formou podľa § 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch možno rozumieť len niektorý, či už v zákone výslovne upravený zmluvný typ alebo medzi účastníkmi nepomenovanou zmluvou vytvorený vzťah, ktorého podstatou je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov. Z obsahu zmluvy uzavretej medzi účastníkmi je zrejme, že sa netýka podnikateľskej činnosti odporcu. Preto sa na zmluvu použijú okrem ustanovení Obchodného zákonníka aj ustanovenia §§ 52 - 54 Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. V nadväznosti na to, že navrhovateľ ako aj vedľajší účastník na strane odporcu posudzoval právny vzťah tak, akoby išlo o nie vzťah podľa Obchodného zákonníka, ale podľa Občianskeho zákonníka, bolo nevyhnutné vyporiadať sa s otázkou, z akého dôvodu a či správne obaja účastníci vychádzajú z toho, že medzi navrhovateľom a odporcom ide o občianskoprávny a nie obchodnoprávny vzťah, a z toho dôvodu treba posudzovať prípadné premičanie nároku a uznanie záväzku podľa ustanovení Občianskeho a nie Obchodného zákonníka. Je zrejme, že právny predchodca navrhovateľa a odporca pri uzavretí zmluvy vychádzali z toho, že si na svoj vzťah, hoci to pre absolútny obchodnoprávny charakter zmluvy o úvere ani urobiť nemuseli, zvolili Obchodný zákonník. Preto ako jediný dôvod toho, že svoje vzťahy vo svojich vyjadreniach ďalej posudzovali podľa Občianskeho zákonníka, sa javí to, že vychádzali z toho, že dojednanie o voľbe Obchodného zákonníka je neplatné, keďže ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 Občianskeho zákonníka. S takýmto právnym názorom

nemožno súhlasiť, keďže osobitné ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách dojednanie Obchodného zákonníka na určitý právny vzťah výslovne nevylučujú, pričom samotný Obchodný zákonník konštruje výslovne spotrebiteľské vzťahy, a to nielen zmluvu o úvere, ale napr. aj zmluvy o bežnom a vkladovom účte, resp. vzťahy z cestovného šeku, ako absolútne obchody. To, že i spotrebiteľskú zmluvu možno uzavrieť aj podľa Obchodného zákonníka, je zrejme z nedávno novelizovaného znenia § 369 ods. 3 Obchodného zákonníka, podľa ktorého ak záväzok vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy a dlžníkom je spotrebiteľ, možno dohodnúť úroky z omeškania najviac do výšky stanovenej podľa predpisov občianskeho práva. V tomto ustanovení zákonodarca jednoznačne akceptuje vznik spotrebiteľských vzťahov i v rámci Obchodného zákonníka. Nielen preto vôbec neobstoja názory o údajnej nevýhodnosti Obchodného zákonníka pre spotrebiteľa, ktoré vychádzajú z eklektívneho a izolovaného porovnávania niektorých právnych inštitútov v ich úprave podľa Občianskeho a Obchodného zákonníka. Nepochybne niekedy je Obchodný zákonník pre spotrebiteľa ako dlžníka nevýhodný (napr. na prvý pohľad, no nie v každom prípade, v určení premlčacej doby štyroch rokov, na rozdiel od trojročnej premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka), no inokedy je pre dlžníka spotrebiteľa výhodnejšia aplikácia Obchodného zákonníka namiesto Občianskeho zákonníka (napr. pri určení dĺžky premlčacej doby po uznaní záväzku, keď Obchodný zákonník určuje premlčaciu dobu v trvaní štyroch rokov a Občiansky zákonník v trvaní desiatich rokov). Zo žiadnych listinných dôkazov v spise založených nevyplýva, že právny predchodca navrhovateľa vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, čo je napokon zrejme aj z oznámenia SLSP, a.s. zo dňa 07.11.2013 založeného v spise na čl. 98. Súd bol toho názoru, že predčasná splatnosť úveru poskytnutého odporcovi vyhlásená nebola, nebola mu žiadnym spôsobom oznámená, preto nie je možné akceptovať vyjadrenie vedľajšieho účastníka, že právny predchodca navrhovateľa vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Predčasná splatnosť úveru má významné dôsledky pre odporcu ako dlžníka, o ktorých musí byť dlžník informovaný. Ak nebola jednoznačným spôsobom aj vo vzťahu k odporcovi ako dlžníkovi oznámená predčasná splatnosť úveru, nie je možné tvrdiť, že k nej došlo, napr. spôsobom tvrdeným vedľajším účastníkom. Keďže v prípade odporcu nedošlo k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru, právo na zaplatenie celého zostatku úveru by právnenému predchodcovi navrhovateľa, prípadne navrhovateľovi vzniklo v prípade, ak by medzi účastníkmi úverového vzťahu bolo dohodnuté zaplatenie celého úveru pre nezaplatenie niektorej úverovej splátky (§ 565 Občianskeho zákonníka). K takejto dohode nedošlo, čo je zrejme, z obsahu úverovej zmluvy, preto navrhovateľovi vzniklo právo na zaplatenie splatných splátok ku dňu rozhodovania súdu o jeho návrhu. Splatnosť prvej splátky bola dohodnutá na deň 20.6.2007 a poslednej splátky na deň 20.09.2013. Keďže nebolo preukázané odstúpenie právneho predchodcu, resp. navrhovateľa od úverovej zmluvy, ani vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru, kedy by sa stal úver splatný naraz jednou sumou, bez možnosti splátok, pri posúdení premlčania pohľadávky navrhovateľa je potrebné podľa cit. ust. § 392 ods. 2 a § 397 Obchodného zákonníka vychádzať z 4 ročnej premlčacej doby. K začatiu plynutia premlčacej doby dochádzalo podľa § 392 ods. 2 Obchodného zákonníka samostatne vo vzťahu ku každej zo splátok úveru. Podľa úverovej zmluvy zo dňa 28.05.2007 bol odporca povinný úver splácať od 20.06.2007 do 20.09.2013, kedy bola splatná posledná úverová splátka. Návrh na začatie konania bol podaný dňa 29.06.2012. Keďže súd považoval vznesenú námietku premlčania za dôvodnú, sú premlčané všetky úverové splátky splatné od 20.06.2007 do 28.06.2008, t.j. splátky splatné 4 roky pred podaním návrhu. Nepremľčané zostávajú splátky úveru splatné od 29.06.2008 do 20.09.2013. Výška mesačnej úverovej splátky splatnej k 20. dňu v mesiaci predstavuje sumu 46,27 eur (1.394,- Sk). Za obdobie od 29.06.2008 do 31.12.2008 nezaplatené úverové splátky predstavovali sumu 277,62 eur - 6 mesiacov x 46,27 eur. Za rok 2009 nesplatené úverové splátky predstavovali sumu 555,24 eur - 12 mesiacov x 46,27 eur. Za rok 2010, 2011, 2012 nesplatené úverové splátky predstavovali sumu 3 x 555,24 eur a za rok 2013, za 9 mesiacov, do 20.09.2013 sumu 416,43 eur - 10 mesiacov x 46,27,- eur. Celkom za obdobie od 29.06.2008 do 20.09.2013 nesplatené splátky predstavujú sumu 2915,01 eur, ktorú je odporca povinný z titulu nesplatennej časti úveru, ktorá nie je premlčaná, zaplatiť v súlade s citovaným ust. § 497 Obchodného zákonníka. Námietka premlčania odporcu a vedľajšieho účastníka na jeho strane nebola dôvodná s poukazom na dôvody uvedené vyššie. Vo vzťahu k navrhovateľom uplatneným úrokom z omeškania súd rozhodol tak, že navrhovateľovi priznal úrok z omeškania, a to vždy z dlžnej splátky odo dňa nasledujúceho dňu splatnosti tejto splátky, pričom sadzba úroku z omeškania bola stanovená vždy podľa aktuálneho znenia § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka a aktuálnej základnej úrokovej sadzby Národnej banky Slovenska do konca roka 2010 a od začiatku roka 2011 základnej úrokovej sadzby ECB. O splácaní žalovanej sumy v splátkach po 100,- eur mesačne bolo rozhodnuté v súlade s § 160 ods. 1 O.s.p. s poukazom na finančnú situáciu odporcu. O náhrade trov konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p.. V konaní mali účastníci čiastočný úspech, avšak prevažne úspešný bol navrhovateľ. Navrhovateľ pôvodne uplatňoval nárok na zaplatenie 4080,33,-eur a

do čiastočného zastavenia konania na pojednávaní dňa 10.12.2013 bola predmetom konania táto istina s príslušenstvom. Navrhovateľ pritom zobral späť návrh po vznesení námietky premlčania, preto v zmysle § 146 ods. 2 veta prvá zaviniel zastavenie konania navrhovateľ. Súd však rozhodoval o trovách konania ako celku v konečnom rozhodnutí vo veci samej. Súd priznal navrhovateľovi náhradu trov konania za zaplatený súdny poplatok v sume 244,50 eur. Vzhľadom na priznanie nároku v rozsahu 2915,01,- eur bol preto úspešný za úkony do 10.12.2013 v rozsahu 71,44 % a neúspešný v rozsahu 28,56 %. Jeho čistý úspech predstavuje hodnotu 42,88 %. Súd preto priznal navrhovateľovi za úkony do zastavenia konania 10.12.2013 v tomto rozsahu. Z hodnoty sporu 4080,33 eur predstavuje v zmysle § 10 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z.z. odmena za jeden úkon 151,05 eur. Navrhovateľovi prináleží odmena za úkony, a to prevzatie a príprava zastúpenia, podanie návrhu na súd 29.06.2012, účasť na pojednávaní dňa 27.08.2013, dňa 29.10.2013. Cestovné náklady z Nitry do Prievidze a späť na pojednávania dňa 27.08.2013 predstavujú sumu 46,08 eur (160 km x 0,18 eur + 11,68 eur x 1,48 eur) a náhrada za stratu času predstavuje sumu 130,01 eur (10 polhodín x 13,01 eur). Za účasť na pojednávaní dňa 29.10.2013 cestovné náklady z Nitry do Prievidze a späť na pojednávania dňa 29.10.2013 predstavujú sumu 46,08 eur (160 km x 0,18 eur + 11,68 eur x 1,48 eur) a náhrada za stratu času predstavuje sumu 130,01 eur (10 polhodín x 13,01 eur). Cestovné predstavovalo spolu sumu 92,16 eur (46,08 eur x 2) a náhrada za stratu času sumu 260,02 eur (130,01 eur x 2) s pripočítaním DPH 70,44 eur, celkom predstavuje cestovné a náhrada za stratu času sumu 422,616 eur. Za uvedené úkony právnej pomoci by prináležala navrhovateľovi odmena v sume 604,20 eur (4 úkony x 151,05 eur), 2x RP á 7,63 eur a 2 x RP á 7,81 eur, t.j. 30,88 eur, spolu 635,08 eur + DPH 127 eur, spolu 762,09 eur + 422,616 eur, celkom 1184,70 eur. Navrhovateľ mal však úspech len v rozsahu 42,88 %, preto mu prináleží za tieto úkony odmena v sume 507,99 eur. Ďalej patrí navrhovateľovi odmena z hodnoty sporu po čiastočnom späťvzatí, a to zo sumy 2.915,01 eur, v ktorej bol navrhovateľ úspešný v celosti, preto v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. súd mu priznal odmenu za právne zastupovanie v celom rozsahu vychádzajúc z tohto základu. Odmena za jeden úkon je v sume 111,21 eur. Táto odmena patrí za úkony, za účasť na pojednávaní dňa 10.12.2013 a za účasť na pojednávaní dňa 16.01.2014. Cestovné náklady z Nitry do Prievidze a späť na pojednávania dňa 10.12.2013 predstavujú sumu 46,08 eur (160 km x 0,18 eur + 11,68 eur x 1,48 eur) a náhrada za stratu času predstavuje sumu 130,01 eur (10 polhodín x 13,01 eur). Cestovné náklady z Martina do Prievidze a späť na pojednávania dňa 16.1.2014 predstavujú sumu 28,23 eur (108 km x 0,18 eur + 5,94 eur x 1,48 eur) a náhrada za stratu času predstavuje sumu 53,60 eur (4 polhodín x 13,40 eur). Za uvedené úkony právnej pomoci patrí navrhovateľovi odmena 222,42 eur za dva úkony právnych služieb (2 x 111,21 eur) a režijný paušál jedenkrát 7,81 eur a jedenkrát 8,04 eur, spolu 238,27 eur, + DPH 47,65 eur, spolu 285,92 eur. Cestovné predstavovalo sumu 74,31 eur (46,08 eur + 28,23 eur) a náhrada za stratu času spolu 183,61 eur, celkom 257,92 eur, + DPH 51,58 eur, spolu 309,50 eur. Spolu odmena predstavuje sumu 595,42 eur. Spolu trovy právneho zastúpenia - odmena za zastupovanie sú v sume 1.103,41 eur. Súd nepriznal navrhovateľovi trovy právneho zastúpenia, ktoré si uplatnil v celkovej sume 1.876,09 eur, ale priznal mu sumu 1.103,41 eur s poukazom na výpočet trov konania uvedených vyššie.

Proti tomuto rozsudku podali v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, odporca a vedľajší účastník.

Navrhovateľ odvolaní napadol výrok o náhrade trov konania. Navrhol rozsudok súdu prvého stupňa v tejto časti zmeniť tak, že mu budú priznané aj trovy za zaplatený súdny poplatok, ktorý navrhovateľ uhradil vo výške 244,50 eur.

Odporca a vedľajší účastník v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa poukázali na to, že súd prvého stupňa v danej veci nesprávne aplikoval ust. § 142 ods. 2 O.s.p. a vyslovil názor, že trovy konania by navrhovateľovi nemali byť priznané v zmysle ust. § 150 ods. 1 O.s.p. Dôvodili, že aj pre prípad úspechu v odvolacom konaní náhrada súdneho poplatku by mala byť navrhovateľovi priznaná len v pomernej výške s ohľadom na čistý úspech v konaní a nie v plnej výške. Ohľadne náhrady trov konania navrhovateľovi, poukázali na dôvody uvádzané v ich odvolaní.

Odporca a vedľajší účastník odvolaním napadli rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu. Navrhli ho zmeniť tak, že žalobu v rozsahu uplatňovaného príslušenstva pohľadávky obsiahnutého v nepremlčaných splátkach podľa Občianskeho zákonníka zamietne, resp. napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Uplatnili si náhradu trov odvolacieho konania, ktorú špecifikovali. Namietali neúplné zistenie skutkového stavu a nesprávne právne posúdenie veci. Vytýkali súdu prvého stupňa, že neskúmal, v akej konkrétnej výške bola obsiahnutá istina v jednotlivých nepremlčaných splátkach, keď mali za to, že len

na túto by mal navrhovateľ nárok. Ďalej vytýkali súdu prvého stupňa, že nesprávne aplikoval na predmetný spotrebiteľský vzťah právnu úpravu Obchodného zákonníka aj ohľadom premlčania nároku navrhovateľa. Taktiež nie je zrejmé, na základe akej skutočnosti priznal súd prvého stupňa navrhovateľovi úroky z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 1341,83 eur 21.05.2011 do zaplatenia, nakoľko súd prvého stupňa v konaní nemal za preukázanú skutočnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, čo sám v odôvodnení rozsudku konštatoval. Ďalej namietal nesprávnu aplikáciu ust. § 142 ods. 2 O.s.p. ohľadne náhrady trov konania. Poukázal na to, že z predmetnej zmluvy o úvere vyplýva, že dohodnutá mesačná splátka úveru má zahŕňať istinu a príslušenstvo, t.j. riadny úrok a poplatky. Preto bolo potrebné skúmať, z čoho pozostávajú jednotlivé splátky úveru. Navrhovateľ mal teda preukázať, na základe akého zákonného a zmluvného ustanovenia požaduje príslušenstvo pohľadávky presahujúce zákonný úrok ako súčasť istiny. Namietal, že predmetná zmluva o úvere a VOP k tejto zmluve obsahujú viaceré neplatné zmluvné podmienky v dôsledku ich neprijateľnosti, ktoré konkretizoval. V súvislosti s potrebou aplikácie Občianskeho zákonníka pri úvere poskytnutom na základe spotrebiteľskej zmluvy poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 402/2013 zo dňa 19.06.2013 a ust. § 23a ods. 2 zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa a na to, že pri správnej aplikácii ustanovení spotrebiteľských zmlúv smerujúcich k ochrane spotrebiteľa k ochrane spotrebiteľa je potrebné vychádzať z teórie výhodností, ktorá vždy odôvodňuje použitie tých zákonných ustanovení, ktoré sú na prospech spotrebiteľa. Uviedol, že použitie Obchodného zákonníka ako podpornej právnej úpravy pri spotrebiteľských vzťahoch je jednoznačne znevýhodňujúce pre spotrebiteľa, a naopak dodávateľ sa dostáva do ešte výhodnejšieho postavenia. Mal za to, že mnohé úverové zmluvy, hoci sú tak označované a sú vyhotovované hoci aj bankami, dnes už nemožno považovať za konsenzuálne kontrakty v zmysle § 497 Obchodného zákonníka. Pôvodná klasická podoba úverovej zmluvy predpokladaná Obchodným zákonníkom, podľa jej názoru, dnes už nezodpovedá tomu, čo právne predpisy a prax nazývajú zmluvou o spotrebiteľskom úvere. Rozhodnutie o trovách konania považoval za nesprávne z dôvodu, že súd prvého stupňa neposudzoval účelnosť trov u navrhovateľa, ktorý nemá problém zabezpečiť si vlastné právne oddelenie, pretože vymáhanie pohľadávok je jedným z hlavných predmetov jeho činnosti.

Navrhovateľ v písomnom vyjadrení k odvolaniu odporcu a vedľajšieho účastníka navrhol odvolanie odmietnuť, keď odvolanie vedľajšieho účastníka považoval za odvolanie podané neoprávnenou osobou. K otázke priznania náhrady trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka zastával názor, že ochrana práv odporcu ako spotrebiteľa je dostatočne zabezpečená súdom. Konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia, podľa jeho názoru dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania. V tomto smere poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/91/2012. Uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania, ktorú špecifikoval.

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa nie je vecne správny.

Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd z predloženej zmluvy o úvere zo dňa 28.05.2007 mal za preukázané, že zmluva o poskytnutí úveru bola uzavretá medzi veriteľom - osobou, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania a dlžníkom - spotrebiteľom, t.j. fyzickou osobou, ktorej bol poskytnutý na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, a preto je ju nutné posudzovať ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle z.č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy. Zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch ustanovení § 2 písm. b/ definuje spotrebiteľský úver ako dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo inej právnej forme. Pre posúdenie okolností, či sa jedná o tzv. spotrebiteľský úver, nie je rozhodujúce, akou právnou formou sa spotrebiteľský úver poskytuje (zmluva o pôžičke, zmluva o úvere, nepomenovaná zmluva napríklad o finančnom leasingu), ale dôležité je, že sa jedná o poskytnutie peňažných prostriedkov v prospech spotrebiteľa za odplatu. Zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom. Zákon o spotrebiteľskom úvere upravuje úverovú zmluvu v prípade, keď je úver poskytovaný spotrebiteľovi mimo jeho podnikateľskej činnosti alebo povolania a vo vzťahu k Obchodnému zákonníku má účinky normy lex specialis. Popri tejto špeciálnej norme výrazne ochranu pre spotrebiteľa poskytuje inštitút neprijateľnej zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve, vrátane služieb na finančnom trhu (§ 53 Občianskeho zákonníka). Náležitosti

zmluvy o spotrebiteľskom úvere upravuje ustanovenie § 4 ods. 1, 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch. Rozdiel medzi spotrebiteľskými úvermi na jednej strane a inými úvermi na druhej strane, v ktorom prípade možno vzťah posudzovať za obchodný, spočíva predovšetkým v charaktere subjektov takéhoto vzťahu. Veriteľom zo spotrebiteľského úveru je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania, v závislosti od formy poskytovania spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Len v prípade, že úver bol poskytnutý na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania úverového dlžníka, takýto je kvalifikovaný ako iný a teda nespotebiteľský úver, riadiaci sa úpravou v zmluve a Obchodnom zákonníku. Úverovanie spotrebiteľov patrí medzi najfrekvencovanejšie občianskoprávne vzťahy. Je v súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, že v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva, je dôvodné aplikovať právnu úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR č. 5MCdo 20/2009). S účinnosťou zák. č. 150/2004 Z. z. došlo k zásadnej zmene spotrebiteľského práva. Nevýhodnejšie zmluvné klauzuly sa dostali do rozporu s novým ustanovením § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka „spotrebiteľovi sa ani inak nesmie zhoršiť jeho postavenie“. Použitie nevýhodnejšieho podnikateľského práva a nie občianskeho práva na spotrebiteľský právny vzťah, vrátane premlčania, predstavuje takéto zhoršenie postavenia spotrebiteľa. Dualistický systém záväzkového práva na Slovensku je určitá anomália medzi právnymi poriadkami. Aplikácia praxe síce ukazuje, že aj takýto stav môže dlhodobo fungovať, avšak niet žiadneho dôvodu na skonštatovanie, že na plynutie času a jeho dôsledky, vrátane premlčania v spotrebiteľskej zmluve má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre spotrebiteľa výhodnejšia (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR č. 5MCdo 20/2009, rozsudok Krajského súdu Prešov č. 6Co 26/2012, rozhodnutie Ústavného súdu SR č. I. ÚS 402/2013-10 z 19.6.2013. Aplikovanie ustanovení Obchodného zákonníka o premlčaní na predmetnú vec, považoval odvolací súd pre odporcu ako spotrebiteľa za nevýhodne a zhoršujúce jeho postavenie. S Obchodným zákonníkom je totiž spojená aj dlhšia štvorročná premlčacia lehota (ktorá má práve pre stranu v postavení dlžníka v danej veci a aj spotrebiteľa rozhodujúci význam, keďže jemu vzniká dlh - povinnosť vrátiť majetkové plnenie, ktoré je predmetom premlčania), v porovnaní s kratšou premlčacou dobou v Občianskom zákonníku. Keďže predmetná zmluva je občianskoprávnou zmluvou, práva a povinnosti z nej vyplývajúce je potrebné posudzovať podľa pre spotrebiteľa výhodnejšieho Občianskeho zákonníka.

Súd prvého stupňa preto nesprávne posudzoval vec podľa ustanovení Obchodného zákonníka.

Na základe vyššie uvedených skutočností odvolací súd konštatoval, že záver súdu prvého stupňa o tom, že medzi účastníkmi bola dňa 28.05.2007 uzavretá zmluva poskytnutí úveru podľa § 497 Obchodného zákonníka, a na to nadväzujúci výrok o povinnosti odporkyne zaplatiť navrhovateľovi plnenie titulom takejto zmluvy, bol predčasný.

Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil podľa § 221 ods. 1, písm. h/ O.s.p. a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 2 O.s.p.

V ďalšom konaní súd prvého stupňa bude posudzovať vzťah medzi účastníkmi konania zo zmluvy o poskytnutí úveru ako vzťah zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a v otázkach neupravených uvedeným zákonom vzťah medzi účastníkmi posúdi podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. Taktiež sa vysporiada i s ďalšími námietkami odporcu a vedľajšieho účastníka uvádzanými v odvolaní.

V novom rozhodnutí súd prvého stupňa rozhodne o trovách prvostupňového i odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Vysloveným právnym názorom je súd prvého stupňa viazaný (§ 226 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.